N°. 82.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 12 OCTOBER.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9den October.

Onder voorzitterschap des Keizers worden sedert zijne terugkomst geregeld kabinetsraden gehouden, hoogst waarschijnlijk ook om over de financiële aangelegenheden te handelen; doch men schijnt nog niet tot eenigen gewigtigen maatregel besloten te hebben. De Bank van Frankrijk dringt er sterk op aan, dat aan hare billetten gedwongen koers worde gegeven, doch tot nog toe heeft de Regering stellig geweigerd dit middel te baat te nemen.

Inmiddels deelt het Regeringsblad heden een rapport van den heer *Magne*, den minister van financiën, aan den Keizer mede, waarin de financiële toestand in een veel geruststellender daglicht wordt voorgesteld dan men ter Beurs scheen te vermoeden. Daarin wordt gezegd, dat de verlegenheid, welke zich heeft geopenbaard, niet van blijvenden aard, maar aan voorbijgaande oorzaken te wijten is. De schatkist verkeert toch in een uitmuntenden toestand; de beide eerste leeningen zijn gestort en de nog te storten termijnen van de laatste zullen voldoende zijn voor de liquidatie der oorlogkosten. De inkomsten nemen in ongehoorde mate toe; de belastingen worden stipt op haren tijd betaald, en na de voldoening van het laatste halfjaar interesten was de reserve der schatkist 110 millioenen groot, waaruit blijkt dat de financiële toestand op goede grondslagen rust.

— Keizer *Napoleon* heeft jl. Woensdag te Parijs eene wapenschouwing over de troepen van de garde gehouden, in bijzijn van de Keizerin en van den Keizerlijken Prins. Zijne Majesteit had, naar gemeld wordt, al het voorkomen van welvarend te zijn, en werd van de zijde der bevolking even zeer als door de troepen met vreugdekreten begroet. Hij zal eerstdaags, naar verzekerd wordt, ook het overige van het garnizoen der hoofdstad, alsmede de nationale garde in oogenschouw nemen.

— Woensdag jl. was de dag waarop, naar de te Parijs bestaande gewoonte, een groot aantal huurders van kleine perceelen hunne woning ontruimen moesten. Deze dag is rustiger voorbijgegaan, dan verwacht werd; althans zijn er geene ernstige rustverstoringen voorgevallen.

— De bestuurders van verscheiden Parijsche dagbladen zijn van regeringswege aangemaand om bij de behandeling van punten, die met de geldkrisis in verband staan, bijzondere omzigtigheid in acht te nemen, en om geene advertentiën te plaatsen die strekken om den agio-handel met zilvergeld te bevorderen. Ook is door de politie aan de wisselkantoren verboden, door aanslagbiljetten of dergelijke middelen openlijk eene premie voor zilvergeld aan te bieden.

— De *Moniteur de l'Armée*, een half-officieel blad van Parijs, berigt dat de twee divisiën van het Fransche leger, die tijdens de jongste omkeering der zaken in Spanje naar de aan dat land grenzende departementen gezonden zijn, den 15den dezer maand ontbonden zullen worden.

— In de voorstad St. Germain wordt veel gesproken over een grooten diefstal, welke op ongeveer 3 millioenen wordt geschat en onlangs gepleegd zou zijn ten nadeele van het gesticht der paters Jezuïten in de rue de Sèvres alhier.

— Volgens de jongste berigten is de hoop op een minnelijken afloop der Napelsche aangelegenheid schier geheel verdwenen. Algemeen wordt verzekerd, dat Koning *Ferdinand* onverzettelijk elke bewilliging weigerde, zoodat de Westersche mogendheden of met eene vernederende afwijzing genoegen nemen of tot gevaarlijke maatregelen overgaan moeten.

— Men meldt uit Toulon, dat aldaar berigt is ontvangen, dat te Ajaccio, op Corsica, een Engelsch eskader van 7 linieschepen en 2 korvetten aangekomen.

Te Toulon was men gisteren, gelijk de telegraaf meldt, nog in het onzekere, of en wanneer het aldaar gereed liggende smaldeel der Fransche vloot bevel ontvangen zou om naar Napels te stevenen.

— Men herinnert zich dat onlangs door den bevelhebber der Fransche zeemagt te Athene eigenmagtig een kommandant van den Piraeus aangesteld is, en dat de Grieksche regering zich daarover, als over eene schending harer souvereine regten, bij de beschermende mogendheden beklaagd heeft. Die klagte is door Frankrijk en Engeland afgewezen en de handelwijze van den Franschen vlootvoogd volkomen goedgekeurd, gelijk men thans door berigten uit Athene van den 27sten September jl. verneemt.

— Het *Journal de Constantinople* behelst in zijn nommer van 27 September jl. een grootheerlijk bevelschrift, waarbij een nieuwe volkstelling in Turkije bevolen wordt, alsmede het opschrijven van alle geboorten en sterfgevallen in openlijke registers. De volkstelling moet ook strekken om de onderdanen der Porte van de andere ingezetenen te onderscheiden.

— Keizer *Alexander* heeft bij zijne troonsbeklimming bevolen eene nieuwe statistiek van de bevolking zijns rijks op te maken. De *Moniteur de l'Armée*, een dagblad hetwelk te Parijs van wege het Fransche ministerie van oorlog uitgegeven wordt, zegt reeds eenige uitkomsten van dien arbeid te kunnen mededeelen. Naar de opgave van dat blad is gebleken, dat het aantal onderdanen van Keizer *Alexander* drie en zestig millioen beloopt. De volkstelling bij de troonsbeklimming van wijlen Keizer *Nicolaas* leverde een totaal van een en vijftig millioen zielen op; de bevolking van het Russische rijk zou alzoo in dertig jaren tijds met twaalf millioen zielen zijn vermeerderd. Op die wijze voortgaande, zou zij op het einde dezer eeuw tot honderd millioen aangegroeid zijn.

— Te Madrid en in de provinciën is dezer dagen een vlugschrift verspreid, waarin de verloving der Prinses van Asturië met den keizerlijken Prins van Frankrijk aanbevolen wordt: eene echtverbindtenis tusschen de vermoedelijke erfgenamen der Fransche kroon schijnt den schrijver het beste middel om aan Spanje eene gelukkiger en rustiger toekomst te verzekeren. De organen van de liberale of progressisten-partij in Spanje verwerpen dat denkbeeld met verontwaardiging. Een van de bladen dier partij behelst ook een artikel over het bekende feit, dat de keizerlijke Prins van Frankrijk door de volksvertegenwoordiging van Biscaye met het burgerschap en den titel van *Senor van Biscaye* bekend is, terwijl de Souverein zelve, hoewel Koningin van Spanje zijnde, geen hoogeren titel dan *Senora* van de Biscayers ontvangen heeft. Hierbij zegt het bedoelde blad, de *Iberia*, dat, volgens een wijd verspreid en bij velen geloof vindend gerucht eenigen onder de meest invloedhebbende mannen van de Baskische provinciën omgaan met het plan om de privilegiën en bijzondere instellingen dier landen onder de bescherming van Frankrijk te plaatsen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 8sten October.

De correspondent der *Oesterr. Correspondenz* schrijft den 29 september uit Napels, dat de Koning eigenhandige brieven aan keizer *Napoleon* en koningin *Victoria* geschreven heeft, in welke hij verlangt dat de Parijzer conferentie opgedragen worde haar gevoelen te uiten over de amnestie en over de organieke hervorming welke hem aangeraden worden.

— Zoowel de Keizerin-Weduwe van Rusland als de Koning en de Koningin van Pruissen zijn den 6den dezer te Augsburg aangekomen en aldaar door den Koning en de Koningin van Beijeren ontvangen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 10den September.

Het Belgische gouvernement heeft thans zijn oordeel doen kennen over het door de kerk tegen de Gentsche hoogeschool geveld vonnis. Het heeft de voorlezingen aan die universiteit voor het aanvolgende akademiejaar eveneens geregeld als in het afgeloopene, en in zijn officieel dagblad een schrijven medegedeeld van den minister van binnenlandsche zaken aan hare bestuurders, gedagteekend den 7den dezer. Daarin leest men onder anderen:

»Het ligt niet in de bedoeling des gouvernements, aan de met het hooger onderwijs belaste hoogleeraren de verpligting op te leggen om de godsdienstige vraagstukken uitsluitend in den geest eener positive godsdienst te behandelen; maar uit eerbied voor de godsdienstige overtuigingen kan en moet het gouvernement aan de hoogleeraren bevel geven om zich te onthouden van alle rechtstreeksche aanvallen op de wezenlijke beginselen der godsdiensten die in Belgie uitgeoefend worden.

»Wat vloeit voort uit deze overeenkomstig onze staatsregeling op den voorgrond gestelde denkbeelden?

»De eerste zorg der heeren hoogleeraren zal zijn, de behandeling te vermijden van betwiste en verbittering kweekende onderwerpen, wier onderzoek niet volstrekt noodig is. Doch indien hun vak van onderwijs de behandeling dier teêre zaken vordert, dan behooren zij het te doen met die omzigtigheid en dat ontzag, welke het gewigt hunner roeping in de maatschappij en het besef hunner verantwoordelijkheid voorschrijven.

»Immers het gouvernement, waarvan de hoogleeraren onderhoorigen zijn, is de gelastigde der huisvaders. Het onderwijs, hetwelk hij in last heeft te geven, behoort voor de huisgezinnen die godsdienstige en zedelijke waarborgen op te leveren welke zij het regt hebben te verlangen, en wier verleening voor het gouvernement van de hoogste plaats van belang is. 's Lands hooge scholen, die met het geld van allen bekostigd worden, behooren ook voor allen toegankelijk te zijn. Die inrigtin-

gen behooren de zetel van bedaarde en regelmatige studie te blijven, en geenszins eene kweekplaats te worden voor voorbarige deelneming in worstelingen, die door den jeugdigen ouderdom der leerlingen nog gevaarlijker worden.

»Men denke daarom niet, dat ik de taak van het hooger onderwijs in Belgie verlagen of zijne grootsche bestemming schenden wil. Daar het gegeven wordt aan jongelieden, wier rede door hunne voorafgegane studien meer of min ontwikkeld is, brengt dat onderwijs geschiedkundige beoordeelingen en wijsgeerige onderzoekingen mede, welke in zijnen aard gelegen zijn. Tot zijn wezen behooren de verhevene en vrije discussien. Desniettemin moet die betrekkelijke vrijheid des meesters met de gewetensvrijheid van den leerling gepaard gaan. Beide overeen te brengen is, gelijk wij gezien hebben, uit het oogpunt der constitutie een pligt; maar in het doenlijk? Ja, het is mogelijk: een waarborg daarvoor ligt in hetgeen wij vroeger steeds bij den Belgischen hoogleeraarsstand gezien hebben: de uitstekendste leden daarvan hebben altijd den vooruitgang der wetenschap weten overeen te brengen met den behoorlijken eerbied voor de godsdienstbegrippen der natie.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 11den October.

Het examen van onderofficieren uit het leger, ter verkrijging van den rang van 2den luitenant, zal den 3den der volgende maand bij de Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt aanvangen. Naar wij vernemen zijn er 17 aspiranten, waarvan 15 van het wapen der infanterie en 2 van de kavallerie. De commissie bestaat uit den luitenant-generaal *Verhorst*, inspecteur der infanterie als voorzitter; de majoors *van Emden* en *Peperkamp*, de kapiteins *Weijmar Schultz* en *Esau* van de infanterie, den kapitein *Pels Rijcken* van de artillerie en den ritmeester-adjudant *Copes van Hasselt* als leden, terwijl als secretaris aan die commissie is toegevoegd de 1ste luitenant *Kempers*, adjudant van den Gouverneur der Akademie.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Donderdag, door 44 leden bijgewoond, heeft de Voorzitter mededeeling gedaan der benoeming door de afdeelingen tot rapporteurs voor de hoofdstukken I (*Huis des Konings*) en II (*Hooge Collegien van Staat*) der Staatsbegrooting voor 1857, van de heeren: van Bosse, Sloet tot Oldhuis, Dirks, Rochussen en Thorbecke;

voor de hoofdstukken III en IV (*Departement van Buitenlandsche Zaken en Justitie*) de heeren: van Nispen van Sevenaer, Sander, Meeussen, Godefroi en Elout van Soeterwoude;

voor hoofdstuk V (*Departement van Binnenlandsche Zaken*) de heeren Wintgens, Westerhoff, Kien, Bosscha en Bienema Oosting.

De Commissien van Rapporteurs voor de wets-ontwerpen:

tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor den arbeid der gevangenen voor 1857; en tot vaststelling der raming van uitgaven wegens verstrekkingen voor het Departement van Oorlog, dienst 1856, hebben daaromtrent hare eindverslagen uitgebragt. De Kamer heeft besloten die ontwerpen benevens nog eenige andere aanstaanden Maandag in beraadslaging te nemen.

De Commissie voor de Verzoekschriften heeft omtrent eenige in hare handen gestelde adressen verslagen uitgebragt.

Omtrent twee dezer adressen, namelijk die der heeren *L. I. Enthoven en Cie.*, *H. de Heus en Zn.* en *B. W. Krepel en Zn.*, houdende aandrang op maatregelen om de uitvoering der wet op het muntwezen van Nederlandsch Indie te verzekeren, en van *P. van Vlissingen en Cie.*, houdende wederlegging van bovenstaand adres ten aanzien hunner werkzaamheden in de pletterij voor de vervaardiging van muntplaatjes, had de heer *van Deinse* namens de Commissie voorgesteld over te gaan tot de orde van den dag. Na verwerping van eene motie van orde van den heer *van Hoëvell* met 25 tegen 19 stemmen om dat onderwerp later te behandelen, heeft de Kamer zich met 39 tegen 5 stemmen vereenigd met het voorstel van den heer *van Eck*, om beide adressen neder te leggen ter griffie ter inzage van de leden.

De heer *Meeussen*, die het woord gevraagd heeft, zegt dat hij dat woord wenscht te voeren over eene zeer teedere aangelegenheid, namelijk het uitoefenen van openbare godsdienstoefening buiten gebouwen en besloten plaatsen. Het zal daarbij alles trachten te verwijderen wat tot eenigen aanstoot aanleiding zou kunnen geven. Reeds bij de behandeling van het adres was hij voornemens die zaak te bespreken. Dit zou echter bij die gelegenheid een dissonant geweest zijn. Bovendien de nieuw opgetreden Minister van Justitie zal [illegible] over de zaak hebben moeten instellen [illegible] geschieden, vooral in Noordbrabant en in het arrondissement waaruit de spreker is afgevaardigd. Hij herinnert wat bij de Grondwetsherziening over deze aangelegenheid is voorgevallen. Als men de Grondwet onpartijdig beschouwt en hare geschiedenis raadpleegt, dan bragt de regel mede, dat er geen openbare godsdienstoefening mag gehouden worden buiten gebouwen en besloten plaatsen, waar dit voor 1848 niet was toegestaan. Dat gevoelen is dan ook bevestigd bij een arrest van den Hoogen Raad. Hij brengt nu in het geheugen terug de circulaire, die door den vorigen Minister van Justitie nopens dit onderwerp is uitgevaardigd, en de bevelen, die te dezer zake aan de ambtenaren gegeven zijn. Hij wijst op de vervolgingen die in den laatsten tijd zijn ingesteld en dat wel op plaatsen, waar tot hiertoe de bedoelde godsdienstoefening ongestoord had plaats gevonden. Nu komt het hem wenschelijk voor, dat er een administratief onderzoek worde ingesteld, ten einde de regten, die mogen bestaan, worden geëerbiedigd. Te dien einde wenscht hij eene interpellatie te rigten tot den Minister van Justitie. De strekking van zijne interpellatie zal juist zijn, dat ieders regten geëerbiedigd worden. Hij verzoekt dus verlof aan de Kamer, om eenige vragen aan den Minister van Justitie te mogen doen, wegens de maatregelen, welde door de Regering genomen zijn of zullen worden betrekkelijk de uitvoering van art. 167 der Grondwet, tot het houden van openbare godsdienstoefening buiten gebouwen en besloten plaatsen.

Niemand verklaart zich daartegen. Dat verlof werdt alzoo aan den spreker verleend, zullende er een nadere dag bepaald worden, waarop de interpellatie zal geschieden.

Daarna wordt de Vergadering gescheiden.

— Z. Exc. de commissaris des Konings in deze Provincie heeft de volgende circulaire, gedagteekend 2 October, aan de collegiën van bestuur, autoriteiten en ambtenaren in de provincie Noordbraband gerigt:

»Ik heb de eer ter uwer kennis te brengen, dat de betrekking van commissaris des Konings in Noordbraband, waartoe het Zijne Majesteit behaagd heeft mij bij besluit van 25 September jl. te benoemen, heden door mij aanvaard is.

»Ten einde de gewigtige betrekking waartoe 's Konings vereerend vertrouwen mij geroepen heeft, naar behooren te kunnen waarnemen, is voor mij uwe welwillende en krachtige medewerking in de uitvoering der wetten en ter bevording der algemeene en bijzondere belangen onmisbaar.

»Dezelfde welwillende medewerking, welke door mijne ambtsvoorgangers zoo ruimschoots genoten is, wordt dan ook door mij ingeroepen, en met het meeste vertrouwen reken ik op den ijver en de trouw door de besturen, collegiën en ambtenaren in Noordbrabant steeds aan den dag gelegd."

— Bij Koninklijk besluit van den 8sten October 1856, nº. 112, is de heer jhr. *C. F. Goldman*, gouverneur der Molucksche eilanden, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Bij Kon. besluit, is op het daartoe door hem gedaan verzoek aan den kapt. der artillerie van het leger in Ned. Indië, gewezen waarnemend directeur der fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid te Soerabaja, *G. J. Stipriaan Luïscius*, thans met verlof hier te lande, een eervol ontslag verleend uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen.

— Men verzekert, dat er eerstdaags weder eene promotie bij het wapen der Infanterie zal plaats hebben; daarbij zou de Kolonel *Ammaat* (op zijn verzoek) gepensionneerd worden; de Luit. Kol. *van Hoey* zou daarbij het bevel krijgen over het Regt. Gren. en Jagers; de Luit. Kol. *Engelbregt* over het 2. Regt. Inf., en de majoor *van Overstraten* over het Instructie-Bataillon, terwijl de Luit. Kol *Tuckerman* op nonactiviteit zou worden gebragt.

— Terwijl vele dagbladen zich ontevreden toonen over een besluit van den minister van Oorlog, aangaande de Zondags-muziek, geeft het *Dagblad van 's Hage* eene andere uitlegging en oorzaak van het genoemde besluit. Men leest daarin: «Door sommige dagbladen is medegedeeld, dat, als algemeene maatregel, door het geheele land verboden is, om de garnizoenstroepen voortaan, onder begeleiding van hunne muziek, kerkwaarts te doen gaan.

«Wij kunnen dit berigt, als geheel ongegrond, ten stelligste tegenspreken. Dit verbod bepaalt zich tot de residentie, en wel ten gevolge van de herhaalde en dringende klagten, deswege bij de bevoegde autoriteiten ingekomen. De muziek gaf aanleiding, dat eene groote en joelende menigte de troepen vergezelde en zich dan om het kerkgebouw schaarde, waar zij door hunne luidruchtigheid en gezang stoornis in de kerkdienst verwekte; bovendien bragt die menigte volks nog het ongerijf te weeg, dat de surveillance van de dienst, zoo niet onmogelijk, althans zeer moeielijk werd gemaakt, zoodat het zeer dikwerf gebeurde dat de manschappen zich onder de massa verscholen, en zich lieten medeslepen, om, in plaats van de kerkdienst bij te wonen, dien tijd in herbergen door te brengen, waaruit zij dan in een zeer opgewonden staat terugkeerden. Aan die misbruiken heeft men een einde willen maken en het is dus niets anders dan een maatregel in 't belang der openbare orde en van de dienst, waaruit onderscheidene onjuiste en overdreven gevolgtrekkingen zijn afgeleid."

— Dezer dagen is door den Minister van Oorlog voorgeschreven, dat voortaan door de officieren, die aanvragen doen tot huwelijk, ook de belofte schriftelijk zal moeten worden afgelegd, dat zij zich verbinden om de vaste goederen of hypothecaire obligatien, waaruit het bezit voortspruit van een jaarlijksch inkomen van *f* 400 boven het tractement van den officier (beneden den rang van kapitein), in geen geval, zonder [illegible] van hem Minister [illegible] wanneer een of meer [illegible] mogten worden afgelost, daarvan aan het Ministerie van Oorlog kennis te geven, onder productie tevens van zoodanige bewijzen, waaruit het stellig blijke dat eene andere voldoende waarde, hetzij in andere hypotheken, hetzij in vaste goederen of wel in inschrijving op het $2\frac{1}{2}$ per cents grootboek der Nat. werk. schuld, aanwezig en ten genoege van het Ministerie van Oorlog verzekerd is.

— Naar men verneemt, is het vertrek van den heer [illegible], hoofdingenieur en voorzitter van de internationale kommissie voor het doorgraven van de langeugte van Suez, zeer na ophanden, en zal hij worden vergezeld door den heer *Schneither*, ingenieur van den Waterstaat, en den majoor *Leclercq*, officier van den generalen staf.

— Uit Rotterdam schrijft men het volgende: Nadat eergisteren bijna de geheele dag was besteed om de op nieuw aangekomen manschappen van het Engelsch vreemden-legioen aan het Britsch konsulaat alhier uit

te betalen, waartoe alleen eergisteren ruim *f* 50,000 benoodigd was, hebben deze zich nog eens regt te goed gedaan. Gisteren zijn er velen per beurs-spoor over Amsterdam naar Harderwijk vertrokken, geëngageerd voor het O. I. leger, en zullen er nog velen volgen, die nog niet tot vertrek gereed zijn, 't geen zij zeer op gemak doen, daar de vigilanten in de laatste dagen bijna uitsluitend voor hen in gebruik waren.

— Uit Harderwijk wordt van den 8sten aan de *Amst. Ct.* het volgende geschreven: Heden arriveerde alhier per scheepsgelegenheid van Rotterdam een detachement, ruim 200 manschappen, van het Engelsch vreemden-legioen uit de Krim, om voor de Nederlandsch Oost-Ind. dienst te worden geëngageerd, terwijl er nog meer worden verwacht. De mare van hunne komst en het vreemde tenue in rood buis en muts had een ontzaggelijk aantal nieuwsgierigen uitgelokt, om, begunstigd door het schoonste weder, de oud-Engelsche militairen aan onzen wal te zien arriveren, en hen, begeleid door de garnizoens-muziek, alhier te zien binnenkomen, terwijl hunne uiterlijke houding die van een goed en vlug soldaat kenmerkt.

— Vele ingezetenen te Leiden zijn voornemens zich bij adres tot den Gemeenteraad aldaar te wenden, ten einde de intrekking der nieuwe plaatselijke belasting te verzoeken en voor te stellen in de behoeften van dit jaar door eene leening te voorzien.

— De officier van justitie van Haarlem heeft in het *Politie-Blad* berigt, dat in den laatsten tijd aldaar verschillende valsche guldens zijn in omloop gebragt, die, na aan 's Rijks munt te Utrecht onderzocht te zijn, bleken te zijn gegoten in eenen stempel, naar eenen echten gulden vervaardigd, dragende het jaartal 1847 en bestaande uit lood, koper, tin en spiesglas, kenbaar aan den doffen klonk en blaauwe kleur.

— In de afgeloopene week stond voor de arrondissements-regtbank te Middelburg teregt *A. Baas*, beschuldigd van brandstichting te Oostburg. Dit nog slechts negenjarig kind was door het armbestuur besteed bij een paar oppassende lieden, die hem, naar hij ten opregte verklaarde, slecht zouden behandelen. Terwijl deze naar hun werk waren, besloot hij zich op hen te wreken, ontstak een bos stroo en stak daarmede het rieten dak in brand. Het viel buiten het bereik zijner krachten om een daarbij slapend kind van 6 jaren uit de wieg te halen, en waren de buren niet toegesneld, dit wicht zou eene prooi der vlammen geworden, even als de woning zelve en door welke nog een twintigtal andere, die op kleine afstanden van elkander stonden, groot gevaar liepen. De jonge brandstichter, die in verstand boven zijne jaren is ontwikkeld, is veroordeeld tot 10 jaren gevangenisstraf, te ondergaan in de gevangenis voor jeugdige veroordeelden te Rotterdam.

— Aangaande den brand, die den 5 dezer bij *A. Schellekens*, kastelein in de herberg *de Stad Parijs*, te Gilse en Rijen heeft plaats gehad, verneemt men dat vermoeden van brandstichting bestaat tegen een Duitsch jongeling, die tijdens het bestaan van den brand nabij die woning zou gezien zijn en welke persoon een zeer gevaarlijk zwerver is, daar hij in in den loop van dienzelfden dag bij een bouwman in het naburige gehucht Dorst heeft ingebroken, doch door de tehuiskomst der bewoners verrast, door deze is aangehouden en aan de politie overgeleverd.

— Ingevolge de voorloopige concessie van den spoorweg van het Nieuwe Diep naar Amsterdam moet het stations-gebouw te Amsterdam aan de Leijdsche poort opgerigt en de spoorweg met den Nederlandschen Rijn-spoorweg verbonden worden; en moet dit laatste ook met den Hollandschen spoorweg geschieden, zoo het breede spoor van dien weg in smal veranderd wierd.

De regering heeft eenige in het belang der reizigers hoogst nuttige bepalingen gemaakt, als: het maximum van het tarief dat zij kan vorderen dat de wagens voor reizigers overdekt zijn; dat zij de uren van vertrek regelt, enz. Het nut van deze laatste bepaling zal door ieder gevoeld worden, die de lust of het nadeel ondervonden van de vrijheid, welke de spoorwegdirectien thans schijnen te hebben om hunne vertrekuren naar goedvinden te regelen.

— Er is eene kommissie daargesteld, belast met de behartiging van de belangen van Zeeland bij aanleg van den Zeeuwsch-Limburgschen spoorweg, bestaande uit de heeren *Sprenger*, *Dronckers*, *Paspoort v. Grijpskerke*, *Ruysch*, *Callenfels*, *Franse van de Putte* en *Blaubeen*, burgemeester of leden van de Kamers van Koophandels te Middelburg, Vlissingen en Goes.

— Maansverduistering op Maandag avond den 13den October 1856, zigtbaar in Europa. Het begin zigtbaar des avonds om 9 uur 43 minuten, het midden om 11 uur 47 minuten en het einde in den nacht van Maandag op Dingsdag ten 12 ure 51 minuten. De grootte is zeer nabij 12 duim over de zuidzijde; in haar midden is zij derhalve zoo goed als totaal.

Onlangs werd de maatschappij van het kristallen paleis te Sydenham bij Londen door een harer beambten zwaar bestolen, zoodat hetgene vermist wordt minstens 30,000 p. st. bedraagt. De levensbijzonderheden van dezen ontrouwen beambte leveren een nieuw, afschrikkend voorbeeld van die onleschbare dorst naar weelde en vermaken op, die thans zoo zeer in de mindere standen der maatschappij is doorgedrongen. *Robson*, zoo heet hij, bewoonde vier jaren geleden met zijne vrouw nog eene nederige woning in Chancerylane, tegen de huur van vier schellingen per week, en was knecht bij een papierkooper, die hem achttien schellingen per week voor loon betaalde. Een jaar daarna werd hij, voor dertig schellingen in de week, bij het kristallen paleis aangesteld, later in het betalingskantoor der maatschappij geplaatst, en eindelijk in het bureau van inschrijvingen der actien en certificaten der dividenden, met een traktement van 150 p. st. in het jaar. Met die kleine som slaagde hij in het oprigten eener fabriek van chemische preparaten in de omstreken van Kensington, huurde een landhuis in Kilburnpriory, meubelde het met overdadige pracht, schafte zich een brougham en twee kleinere rijtuigen, benevens zes fraaije paarden aan, van welke men zegt dat hem 540 p. st. kostte, terwijl zijn koetsier en groom verblindende liverijen droegen en drie huisbedienden de dienst in zijne woning verrigten. Maar hiermede niet voldaan, moest hij ook eene maitres houden, huurde en meubelde voor miss *B.* een landhuis te Sint Johns Wood, en betoonde zich jegens die dame zoo edelmoedig dat hij haar insgelijks rijtuig en livereibedienden schonk. Behalve vele andere dwaze en schuldige buitensporigheden, kwam het hem ook in den zin het kasteel Kennilworth aan te koopen, maar vóór dat die koop gesloten werd zag hij zich genoodzaakt zich uit de voeten te maken. In weerwil van het uitlooven eener belooning van 250 p. st. aan dengenen, die *Robson* in handen der politie zou overleveren, en der meest naauwlettende nasporingen van deze, heeft men tot hiertoe nog niets van hem vernomen.

NATUURKUNDIGE VEREENIGING TE BREDA.

Vergadering op Maandag den 13. October 1856, des avonds ten 7 ure.

Spreker: de Heer MATTHÄNES.

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 5 Oct. tot en met 11 Oct. 1856. 3 mann. 2 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 5 Oct. tot en met 11 Oct. 1856. 1 Huwelijk.

STERFGEVALLEN.

Van 5 Oct. tot en met 11 Oct. 1856. 7 mann. 4 vrouwel. geslacht.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 10 October.

TARWE en ROGGE flaauw met weinig handel. Verkocht van Tarwe: 128 ℔ bonte Poolsche *f* 473, *f* 475; 128 ℔ N. Geldersche *f* 318; 129 ℔ Ibrail *f* 365; 129 ℔ Nassaud. *f* 445; 128 ℔ Bovenl. *f* 430. Van Rogge: 122 ℔ Holst. *f* 238; 123 ℔ Donau *f* 275; 144 ℔ N. Inl. *f* 270; 120 ℔ Arch. *f* 256.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT onveranderd: 120, 121, 122 ℔ Holstein *f* 280, *f* 283, *f* 286.

KOOLZAAD 1 P. vl. lager; Eyder 80 P. vl.; op 9 v. Olie, te leveren dadelijk 85 P. vl.; in Oct. 85½ P. vl. in November 86 P. vl.

LIJNZAAD in een doen: 108 ℔ Petersb. *f* 335.

RAAPOLIE flaauw: op 6/w. *f* 51¼, vlieg. *f* 50¼; 1 Nov. en Dec. *f* 49½ à ¼; 1 Mei *f* 46¾.

LIJNOLIE traag: op 6/w. *f* 42¼, vlieg. *f* 41¼ à *f* 41; 1 Nov. *f* 40; 1 Dec. *f* 38¾ à ½.

HENNEPOLIE op 6/w. *f* 46¼, vlieg. *f* 45.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks *f* 94 à *f* 97.

LIJNKOEKEN, per 104 stuks *f* 9 à *f* 14.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 10 OCTOBER 1856.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	13,50	tot *f*	15,00.
Het dito dito Rogge Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	» »	8,90	» »	8,90.
Het dito dito Boekweit Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» »	7,90	» »	8,00.
Een dito pond Boter	» »	1,00	» »	1,04.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	» »	1,90	» »	2,10.
Het 1000 Eiken Telhout			» »	3,30.
Het 1000 Doof Hout			» »	2,50.
De kar Spaanders			» »	4,10.
De » Stronken			» »	3,90.
De 100 Mutsaard			» »	3,50.

230e STAATS-LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

11e TREKKING. Nos. 11757 en 17862 ieder *f* 1000.

12e — No. 18751 een prijs van *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (10 *October*) was de fondsnotering: Ned. 2½ pCt. 62 9/16, 11/16, 9/16; 3 pCt. 74 9/16, 5/8; 4 pCt. 93 5/8, ¾, ½; Belgie 2½ pCt. 51 3/16, ¼; Rusland 5 pCt. 104; Idem 1854 93¼, ½; Idem 1855 94⅞, 95; 4½ pCt. te Londen 94⅞, 95; Spanje 1¼ pCt. 23 15/16; 3 pCt. 42; 3 pCt. Binnenl. 38; Oostenrijk Metall. 5 pCt. 73⅞, 74; Nieuwe 1849—54 83 5/16, ½, 5/16; Nationale Metaliek 5 pCt. 75 7/16, 5/8, 7/16; 2½ pCt. 38 5/16, 3/8; Portugezen 3 pCt. te Londen 44⅛; Venezuela 4 pCt. 32¼; Mexico 20¾; Grenada 21⅜, 7/16.

Advertentiën.

*** Heden overleed, na een lang en smartelijk lijden, in den ouderdom van ruim 48 jaren, mijn geliefde Echtgenoot JAN FREDERIK SCHLEIJER, diep betreurd door mij, mijne Kinderen en verdere Betrekkingen.

BREDA, 5 October 1856. A. R. [illegible]KLEBEN, Wed. J. F. SCHLEIJER.

Eenige Kennisgeving.

De Affaire zal op denzelfden voet en firma worden gecontinueerd.

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, in den ouderdom van bijna 68 jaren, onze Moeder en Behuwdmoeder Mejufvrouw ANNA MARIA VINCKX, Wed. den Heer PETRUS DE BRUIJN.

BREDA, den 10. October 1856.

Uit aller naam,
M. DE BRUIJN.
J. A. DE BRUIJN.
P. J. VAN DE GOORBERGH.

*** Men vraagt in eene Familie op een Buiten, in de omstreken van *Breda*, om aanstonds in dienst te treden, en van goede getuigenissen voorzien, eene KEUKENMEID, tusschen 25 en 40 jaren oud, haar vak goed verstaande. Zich te adresseren met *franco* Brieven, onder Letter B. V. bij den Boekhandelaar J. HERMANS te *Breda*.

TENTOONSTELLING

VOOR

FABRIJK- EN HANDWERK-NIJVERHEID,

TE DORDRECHT,

In de Schouwburgzaal, Wijnstraat,

GEOPEND VAN 12 TOT 19 OCTOBER 1856,

Toegangkaarten te verkrijgen à *f* 0.25 aan het Lokaal.

PERUAANSCHE GUANO

van de 1ste qualiteit, en door bekwame Landbouwers goedgekeurd, is tegen den prijs van 30 francs per 100 kiloos te bekomen bij den Heer E. VAN DER AUWERMEULEN, op *'t Zand*, No. 2996, te *Antwerpen.*

, Op *Woensdag den 5. November aanstaande*, des middags ten *twaalf ure*, zal door het KOLLEGIE van REGENTEN over het HUIS van ARREST te *Breda*, binnen dat Gesticht worden overgegaan tot het openbaar **AANBESTEDEN** van het ONDERHOUD der GEVANGENEN, gedurende het jaar 1800, zeven en vijftig, van af 1o. Januarij tot ultimo December.

De Voorwaarden der Aanbesteding liggen ter lezing in de Koffijhuizen: *de Beurs van Breda, het Gouden Kruis, het Hof van Holland* en het Logement *de Zwaan.*

Nadere informatiën zijn te bekomen bij de Heeren President en Secretaris van het Collegie Mr. J. F. C. J. DE ROY en Mr. H. L. MAARSCHALK.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Gerief-, Timmer- en Brandhout,

op *Dingsdag den 14. October* 1856, des voormiddags ten 10 ure, op het *Kasteelplein* bij de *Katerstraat*, bestaande in

GREENEN-, VUREN- en DENNEN DEELEN, RIBBEN en LATTEN, EIKEN SCHALEN, SPAANDERS en STRUIKBLOKKEN, TOPPEN en KAGCHELHOUT, enz.

2 Uren vóór de Verkooping aldaar te zien.

, Mr. F. R. VAN NAERSSEN, Notaris te *Breda*, zal, op *Woensdag den 15. October* 1856 en volgenden dag, beginnende des voormiddags ten 10 ure, ten verzoeke van de gezamenlijke Erfgenamen van wijlen den WelEd. Gestr. Heer MICHIEL SMITS, in leven Oud-Agent van het Domein te *Breda*, ten Sterfhuize aan de Haven wijk C, no. 257, aan den meestbiedende Publiek VERKOOPEN:

EENEN INBOEDEL,

bestaande in: Een eiken Kabinet, Secretaire, Chiffonnière, mahonij Boekenkastje, Buffets, Console, Latafels, Uittrek-, Ronde-, Speel-, Penant-, Nacht- en Waschtafels, Stoelen met paardenharen-, trijpen- en matten zittingen, Spiegels en Platen met vergulde- en andere lijsten, Tapijten, Karpetten en Loopers, Ledikanten met en zonder behangsels, Bedden, Matrassen, Kussens, wollen-, katoenen- en chitsen Dekens en Sprijen, Val- en Glasgordijnen en Tafelkleeden, een extra schoon stel Tafelgoed, bestaande in 24 fijne damasten Servetten en 2 groote Tafellakens, eenig Saksisch Porcelein, waaronder 6 paar extra fijne Japansche Kopjes met deksels, porseleinen Koffij- en Theeserviezen, Cristal-, Glas-, Geleije- en Aardewerk, veel koper-, tin-, blik- en ijzer Keukengerijf, moderateur Lampen, Lusters en Schoorsteen-Ornamenten, [illegible], fraaije Kolenemmer, Doofpot en Haardstellen, Kagchels en Vuurhaarden, eene zeer goede eiken Mangel, Kantoorlessenaar, Kasten, een ijzeren Geldkist, ledige Kisten, Koffers, Droogstokken, een Slede, een Vlag en Stok, eenige Boekwerken.

Wijders zal nog worden VERKOCHT: Eenig gemaakt Zilverwerk, waaronder een fraai bewerkt zilveren Theeblad en een klein dito Schenkblaadje, 2 Soeplepels, een Mostaard-, Peper- en Zoutstel, een Suikermandje en 2 Strooijers, 22 Theelepeltjes, eenige Tafelmessen, Stoppen, andere kleinigheden en hetgeen verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

Gemelde Goederen zijn aldaar dags te voren (*Dingsdag*), [illegible] des namiddags van 2 tot [illegible] te zien.

Nadere Informatiën zijn te bekomen ten kantore van gemelden Notaris, alsmede bij den Vendumeester W. A. DE HAAN Fz., op de Veemarkt te *Breda.*

, Mr. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal op *Maandag den 20. October* 1856, des avonds ten 7 ure, in het *Vlaamsch-Koffijhuis*, bij de Weduwe JONKERS te *Breda*,

PUBLIEK VEILEN:

EERSTE KOOP.

[illegible] HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen te *Breda*, aan de Noordzijde van de Vischmarktstraat, gemerkt D, 383, Kadastraal bekend onder Sectie B, No. 14, groot 57 Ellen.

Te aanvaarden met 1o. Julij 1860, als zijnde tot dien tijd verhuurd voor *f* 120,— 's jaars, welke huur ten voordeele des Koopers komt van af 1o. Januarij 1857.

TWEEDE KOOP.

Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen als voor, aan de Noordzijde van de Kreeftstraat, gemerkt D, 370, Kadastraal bekend onder Sectie B, No. 37, groot 23 Ellen.

In gebruik te aanvaarden bij de betaling der Kooppenningen.

ZEGT HET VOORT.

, Mr. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal op *Donderdag den 23. October* 1856, des avonds ten 7 ure, in de *Beurs van Breda*, bij den Heer L. VERMEEREN alhier, publiek

VEILEN:

Eene [illegible] HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen te *Breda*, aan de Westzijde van de Karrestraat, gemerkt B, No. 6, Kadastraal bekend onder Sectie A, No. 945, ter grootte van 5 Roeden, 50 Ellen; verdeeld in eene Onder- en Bovenwoning, laatstgenoemde met afzonderlijken Opgang, bevattende te zamen vijftien Kamers, twee Keukens, Zolders, twee ruime Kelders, Kasten, Regen- en Welpomp, fraaijen Tuin en verder Gemakken.

Te aanvaarden in gebruik, de Benedenhuizinge met het geven van den finalen slag, en de Bovenhuizinge met 1o. Mei 1858, als zijnde tot dien tijd verhuurd voor *f* 300,— 's jaars, welke huur ten voordeele der Koopers komt van af 1o. Februarij 1857.

Te bezigtigen, den 21. en 22. October aanstaande, van des voormiddags 11 tot des namiddags 4 ure, mits vooraf op de Bovenhuizinge belet vragende.

Alles breeder bij Aanplakbilletten omschreven.

ZEGT HET VOORT.

, J. WILLEMS, Notaris te *Etten* en *Leur*, zal voor de Kinderen A. C. LEIJTEN, op *Maandag den 20. October* 1856, 's avonds 6 ure, in de Herberg van de Weduwe C. VAN BECKHOVEN op de *Leur*, finaal

VERKOOPEN:

Eene aanzienlijke HUIZINGE met LEERLOOIJERIJ, TUIN en ERF, groot te zamen 7 Roeden, 36 Ellen, staande en gelegen op de *Leur* voormeld, Kadastraal Sectie D, Nos. 507, 508 en 509, breeder bij Billetten omschreven.

De verkoop der MOBILAIRE GOEDEREN zal plaats hebben op *Dingsdag den 21. October* voormeld, om aanvangen des morgens 9 ure.

REVALENTA ARABICA.

De Revalenta heeft den Heer CHABANON, Notaris te Clermont-Ferrand, genezen van ingewortelde verstoppingen. — De Heer FACKELDEY, te Zutphen, van verouderde maagkramp. — Een Heer te Middelburg (berigt van Jufvr. FROMBERG) heeft zij eene goede gezondheid en levenslust geschonken. — Dr. WIEGERT, te Bingen, genas zij van eene geheele vermagering en verval van krachten. — JOHN DIXON, in Sunderland, heeft een vriend, die aan maagkanker leed en zelfs de medicijnen niet meer verdragen kon, het leven er mede gered. — De Heer EDW. CORBETT, *Sanitary Officer*, te Manchester, heeft zijne oude moeder, die zeer aan maagpijn en verval van krachten leed, er mede genezen. — De Heer ANTON HORODISKY, te Krogulec in Gallicie, genas zij van aambeijen, die hem lang en hevig plaagden.

Maagkramp, zuur, maagpijn, opgezetheid, hartwater, verstoppingen, diarrhaea, gal- en zenuwziekten en eene menigte andere ongesteldheden, die door slechte spijsvertering ontstaan, worden door DU BARRY'S REVALENTA [illegible]. Zij [illegible] en herstelt de natuurlijke werking [illegible] is een voedingsmiddel, dat ontbijt, tusschenuurtje, middagmaal en avondeten vervangt, naar verkiezing van den gebruiker en dikwijls goedkooper is dan andere spijzen. Men bereidt ze op verschillende wijzen.

Amsterdam, Verkoophuis.	Helmond, A. H. Martin.
Breda, Wede. Wierex Folla.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
» J. C. Kannemans, v. Dashorst.	» H. Scheefhals v. d. Heijden.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Rozendaal, T. X. Kruger.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Tilburg, C. H. Donhoff.
Boxmeer, G. Muller.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.
Eindhoven, A. Beguin.	Tholen, T. J. Maas.
Gemert, H. A. v. d. Willigen.	Zevenaat, J. S. Reynders.

En in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.